

Felicia Mihali

Dina

ROMAN

Tradus din franceză de autoare

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2021

Duminică

Ca în fiecare săptămână, duminică după-amiază o sun pe mama. Și ca de fiecare dată, ea îmi răspunde după câteva minute bune de așteptare cu obișnuita întrebare:

– Cine e?

Urmând ritualul stabilit între noi de ceva vreme, îi răspund:

– Sunt eu!

Mama pricepe și îmi zice pe loc:

– Stai să-nchid televizorul, că nu te aud.

Cât timp lipește am impresia că aud un cocoș. Ce oră e în sat? Nouă seara. Nu poate să fie cocoșul. La ora asta găinile dorm. În plus, de câțiva ani, mama nu mai ține găini. Părinții mei au renunțat chiar și la câini și pisici.

Când revine, încep, fără entuziasm, să îi recit mamei litania vieții mele în Canada. Spre disperarea mea, ea mă oprește încă o dată, zicând:

– Tot nu te aud, stai să închid și radioul. Merge prea tare.

Ca de obicei, mama lasă deschise toate aparatele din casă. Nu mă îndoiesc că becurile sunt și ele toate aprinse.

În timpul absenței ei, am din nou impresia că aud sunete familiare satului, mieunatul unei pisici, lătratul unui câine. Dar ce pisică și ce câine? Cei ai vecinului, poate.

Plictisită să îi tot repet mamei aceleași povești, o întreb:

– Și ce mai e nou pe acolo? Cine a mai murit?

În ultima vreme, singurele noutăți pe care mi le dă mama sunt decesele. În satul meu natal, pierdut în mijlocul câmpiilor, ocolit de calea ferată și de marile artere de circulație, oamenii mor aproape zilnic. Sătenii îmbătrâniți înainte de vreme se sting de boli de care nu fusesem nicio-dată conștientă că ar exista în partea asta de lume: cancer la stomac, diabet, tumoare la creier, cancer la gât. Copil, fusesem obișnuită să percep moartea ca pe un accident divin care te conduce direct la cer. La ultimul meu apel, mama îmi povestise despre sinuciderea finului nostru, care se spânzurase în mijlocul turmei de oi, în plină noapte. Mai înainte își bătuse nevasta cu un lanț, după care se dusesse în grajd și își pusese la gât funia agățată de o grindă. Vestea asta fusese precedată de o alta, despre nașa părinților mei, moartă de un cancer la stomac.

Știind dinainte că un necrolog oarecare mă așteaptă la fiecare conversație cu mama, nici nu o mai întreb ce se întâmplă în sat, ci dacă nu cumva a înviat careva.

De data asta, cu vocea ei obișnuită, mama îmi dă o altă veste:

– A murit Dina.

Nu mă îndoiesc că, din cauza zumzăitului de fond cauzat de telefonia pe internet, am înțeles greșit prima literă a numelui.

– Cine? o întreb eu cu calm.

– Dina. O știi pe Dina!

Evident că o știu pe Dina.

– Cum a murit?

Întrebarea îmi iese din gură fără să vreau, căci răspunsul nu mă mai interesează. Într-un scurt moment de luciditate, în care creierul meu mai e încă în stare să estompeze emoțiile de moment, îmi dau seama cât de rău îmi face vestea asta, și cât de rău o să îmi facă mâine și poimâine. Din fericire, mai pot încă să mă salvez de tristețea copleșitoare care mă pândește ca să mă concentrez pe nimicuri.

– Mamă, ce tot spui matala acolo?

Eu îi vorbesc mamei cu *matala*, căci la noi în sat este interzis să îți tutuiești părinții.

– Da, da, așa e. Dina, fata Lenuții, a murit.

– Mamă, știu cine e Dina, dar...

Mama nu mai zice nimic, și nici eu.

Tăcerea ei mă încurajează. Încerc să o fac să revină asupra vorbelor dinainte.

– Mamă, cine ți-a zis că a murit?

– Păi toată lumea vorbește.

– Da, știu că lumea vorbește, dar cine ți-a spus matala că a murit? Poate că e bolnavă. O fi la spital?

– Nu știu.

Reacția ei îmi dă puțină speranță și încerc să urmez pista asta:

– La ce spital e?

- Nu știu!
- Când a fost internată?
- Nu știu!
- Ai vorbit cu tușa Lenuța?
- Nu! Cred că e supărată.
- Supărată de ce?
- Păi nu-ți spusei că fata ei e moartă?

Vocea mamei mă convinge. Dina e moartă! Dacă sătenii zic că e moartă, nu mai e nici o speranță ca prietena mea să învieze vreodată. Dina a murit. Vecinii noștri, reduși la cele câteva arătări gârbovite care mai trăiesc în acel colț uitat de lume, nu se pot înșela. Ei știu întotdeauna adevărul. Iar cele care sosesc mai întâi în sat sunt veștile proaste. Știrbi, orbi și neputincioși, ei simt fără umbră de îndoială iminența unei catastrofe. Dacă America e pe cale să se prăbușească, și ei o știu în felul lor. Dacă în Irak atentatele continuă fără încetare, iar soldații canadieni mor în Afganistan, sătenii mei știu prea bine că lucrurile au luat-o razna în lume. Când, la vârsta de cincisprezece ani, am fost expulzată de la internatul liceului unde locuiam, în sat se zvonise că am trecut granița ilegal cu un arab. Era pe vremea lui Ceaușescu, și cele mai rele scenarii despre viața cuiva erau cele legate de fuga din țară și de prezența străinilor. Vestea era falsă și adevărată în același timp, căci a fi dată afară de la cămin era cel mai rău lucru care i se putea întâmpla unei fete de la țară. Din cauza asta totul avea să derapeze în viața mea ulterior, iar sătenii, încălțați în cizmele lor de cauciuc și cu căciulile lor de oaie, o știau prea bine. Ar trebui să încetez să o mai

bănuiesc pe mama de beție. La nouă seara este ora la care, chiar dacă a băut ceva prin vecini, începe să se trezească.

Vestea e deci adevărată. Singurul lucru pe care îl mai pot face acum este să cer detalii, sperând că în felul ăsta mai pot încă atenua ceva din gravitatea întâmplării.

– Mamă, nu ai putea să te duci până la tușa Lenuța să vorbești cu ea?

– Ba da, cum să nu?

– Întreab-o ce s-a întâmplat.

– Bine, zice ea calm, și închide telefonul.

Închid și eu, dar după un minut formează din nou numărul. Mama îmi răspunde imediat:

– Cine e?

– Sunt eu, mamă.

– Da, da, știu.

– Credeam că ai plecat.

– Unde să plec?

– La tușa Lenuța.

– Păi cum să mă duc acuma, noaptea?

– Bine, atunci te las. Du-te și te culcă. Te sun mâine. Nu uita să te duci să vorbești cu ea.

Apoi, ezit puțin.

– Știi ce? Mai bine întreabă vecinii.

– Bine, bine.

– Noapte bună, atunci!

– Noapte bună!

După ce închid, decid să nu îi spun nimic lui Calinic. Lungit în pat, răsfoiește o revistă, fără să întârzie asupra nici unei știri în mod deosebit. În fond, nu așteaptă decât să îi vină somnul.

Nu mi-au plăcut niciodată duminicile, nici chiar la vremea când lucram ca ziarist la *Evenimentul zilei*, iar duminicile erau singurele mele zile libere. Ca și Dumnezeu, simțeam că duminica nu era nimic de făcut. Măcar dacă mi-ar fi plăcut să fac siesta. Când îmi venea somnul însă, preferam să ațipesc acolo unde mă aflam, într-un fotoliu sau pe canapea. Dimineața, ziua îmi producea o oarecare euforie, căci mă trezeam mai târziu știind că nu aveam mare lucru de făcut în afară de a încălzi mâncarea gătită sâmbăta. După-amiaza însă mi se părea extrem de insipidă. În afara rarelor dăți când vecinii noștri veneau să jucăm *gin rummy*, mă plictiseam de moarte. Ce să fac până mâine, când voi putea să o sun din nou pe mama ca să îmi dea vești despre Dina?

Casa Dinei se afla la câteva minute distanță de a noastră. Ca să ajung acolo, trebuia să utilizez poarta din spatele grădinii. În general, nu îmi plăcea să folosesc această ieșire dosnică, cu toate că era cea prin care puteam ajunge mai ușor în centrul satului, acolo unde se găseau statuia soldatului necunoscut, școala, dispensarul, magazinele, postul de poliție și bufetul comunal. Poarta principală a curții noastre dădea spre albia râului și viile de care ne separa un singur rând de case, mai sărace și fără garduri. Poarta din spate îmi displăcea mai ales pentru că nu era prevăzută cu alee de ciment, ca cea din față. Primăvară, toamnă și iarnă, traversarea curții mari se făcea

prin noroi, de-a lungul pătului de porumb, a grajdului, a veceului, a cocinii și a șirelor de paie. Când ieșeam la joacă, nu foloseam niciodată poarta din spate, ci pe cea din față, mărginită de tufele spinoase de trandafiri, traversând curtea mică cimentată, acolo unde se găseau cele două case, fântâna, cuptorul mare de pâine, grădina de legume și cea de flori. Toate locurile la care puteam ajunge folosind poarta din spate aveau pentru mine o importanță secundară. Prin urmare, copiii cu care mă jucam beneficiau și ei de același nivel de stimă precum urzicile pe care le traversam ca să ajung la ei.

Odată ieșită în uliță, ca să ajung la Dina trebuia să trec pe lângă casa vecinului Niculae apoi să traversez o mică răscruce, după care o luam pe lângă via finului nostru.

Până la zece ani nu intrasem niciodată în casa ei. Este vârsta la care Dina, mai tânără ca mine cu un an, îmi devenise prietenă. Până atunci, noi două eram tot timpul în război. Eu eram cea care începea bătaia căci, pe lângă faptul că era încă pățanată, Dina era mai firavă ca mine, ceea ce îmi dădea un avantaj net. De îndată ce simțeam că pierd controlul hărțuielilor verbale, îi aplicam scurt un pumn în nas. Sângele ei avea așa o ușurință de a țâșni că micile noastre păruiele căpătau dimensiunea unor războaie de decimare. La vederea sângelui, toată lumea intra în panică. Plozii alergau acasă să își avertizeze părinții care, la rândul lor, începeau să strige peste garduri, anunțându-i maică-sii catastrofa. În cele din urmă, eu

La Editura Vremea au mai apărut

Din aceeași colecție

A doua șansă pentru Adam – Felicia Mihali

Fenomene naturale – Vincent Fortier

Autori români

Seducătorul – Claudia Moscovici

Partida de vânătoare – Stelian Tănase

Anchetă în brutărie – Sorin Șerb

Firimituri – Sorin Șerb

Arazia – Ara Șeptilici

Cartea lui Andreas – Dan Bogdan

Cunoști un doctor bun? – Dr. Mircea Pavel

Două luni în Europa – Silvia Colfescu

Privirea din afară – Doru Mărgineanu

Strada Fizicienilor – Stela Gheție

Trecători, trecători – Anamaria Smigelschi